

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek

SSN Paweł Czubik (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
z udziałem Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...)
na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie
VII AGa (...)
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 13 maja 2020 r.

postanowił oddalić skargę

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 23 stycznia 2020 r. skarżąca A. Sp. z o.o. sp. k. w W. wystąpiła za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w (...) do Sądu Najwyższego ze skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Domagała się stwierdzenia, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...), sygn. akt VII AGa (...) nastąpiła przewlekłość postępowania, a nadto zobowiązania Sądu Apelacyjnego w (...) do rozstrzygnięcia sprawy w terminie 1 miesiąca, przyznania od Skarbu Państwa na rzecz Skarżącej kwoty 20.000 zł i zasądzenia kosztów postępowania według norm przepisanych. Zdaniem Skarżącej, doszło do przewlekłości postępowania, gdyż ostatnia czynność (postanowienie Sądu) w sprawie sygn. akt VII AGa (...) Sądu Apelacyjnego w (...) miała miejsce w dniu 29 lipca 2019 r.

W odpowiedzi na skargę z dnia 10 lutego 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi. W uzasadnieniu odpowiedzi na skargę wskazano, że faktycznie w dniu 29 lipca 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) wydał postanowienie, którym oddalił wniosek o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Arbitrażowego. Niemniej jednak, podkreślono, że w dniu 13 sierpnia 2019 r. do akt wpłynęła odpowiedź uczestnika na skargę o uchylenie wyroku sądu polubownego, w dniu 22 sierpnia 2019 r. zostały dołączone akta Sądu Arbitrażowego a w dniu 18 listopada 2019 r. uczestnik A. Sp. z o.o. sp. k. w W. złożyła pismo procesowe i obecnie sprawa oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy według kolejności wpływu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j.: Dz.U. 2018, poz. 75 z późn. zm., dalej: ustawa o skardze na przewlekłość postępowania) – strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Równocześnie stosownie do art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd

lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15, LEX nr 2032325).

Ustawa nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowano, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku beczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 maja 2005 r., III SPP 96/05, OSNP 2005, nr 23, poz. 384; z dnia 16 marca 2006 r., III SPP 10/06, OSNP 2007, nr 7-8, poz. 120; z dnia 21 marca 2006 r., III SPP 13/06, OSNP 2007, nr 7-8, poz. 121 oraz z dnia 18 maja 2016 r., III SPP 53/16, LEX nr 2056884). Podobnie przyjmował Naczelny Sąd Administracyjny (zob. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 lipca 2006 r., I OPP 64/06, LEX nr 360307; z dnia 24 kwietnia 2008 r., I OPP 16/08, LEX nr 479698; z dnia 4 czerwca 2008 r., I OPP 20/08, LEX nr 479136; z dnia 24 lipca 2008 r., I OPP 23/08, LEX nr 494267 oraz z dnia 21 kwietnia 2010 r., II OPP 10/10, LEX nr 619863).

W powołanym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że znamiona przewlekłości przypisuje się z reguły dopiero kilkunastomiesięcznej lub dłuższej beczynności sądu drugiej instancji w wyznaczeniu terminu rozprawy odwoławczej. Kilkumiesięczny okres oczekiwania na wyznaczenie terminu rozprawy apelacyjnej mieści się w pojęciu rozsądnego terminu, w którym sprawa może oczekiwać na jej

rozpoznanie. Jedynie wyjątkowo krótsze okresy beczynności mogą uzasadniać stwierdzenie przewlekłości postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 lipca 2014 r., III SPP 123/14, LEX nr 1515457).

Zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie z dnia 4 listopada 1950 r. wynika obowiązek takiego zorganizowania systemu jurysdykcyjnego, aby właściwe sądy mogły podołać rozstrzygnięciu spraw sądowych w rozsądnych terminach. Także art. 6 § 1 k.p.c., nakłada na sąd powinność przeciwdziałania przewlekaniu postępowania. Z mocy art. 391 § 1 k.p.c. te procesowe dyrektywy mają odpowiednie zastosowanie do postępowania przed sądem drugiej instancji.

W tym zakresie nie wyłączają bezprawności zachowania sądu okoliczności złej organizacji pracy, zwiększenie się wpływu spraw do sądu, czy niewystarczająca obsada wydziału (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 marca 2006 r., III SPP 10/06, OSNP 2007, nr 7-8, poz. 120; z dnia 21 marca 2006 r., III SPP 13/06, OSNP 2007, nr 7-8, poz. 121). Oczywiście, nie jest to równoznaczne z tym, że brak bezzwłocznego wyznaczenia rozprawy zawsze prowadzić będzie do odpowiedzialności deliktowej organu.

Sąd Najwyższy podziela przytoczone wyżej poglądy i nie dostrzega przewlekłości postępowania w sprawie sygn. akt VII AGa (...) toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...) mając na uwadze także panującą epidemię i jej powszechne skutki, także dla szeroko pojętego wymiaru sprawiedliwości. Subiektywne przekonanie Skarżącej nie może skutkować przypisaniem Sądowi beczynności i w konsekwencji naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Z tych względów, na mocy art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, skarga podlega oddaleniu.

Z uwagi na to, że w sprawie nie doszło do przewlekłości postępowania, brak było podstaw do wydania Sądowi Apelacyjnemu w (...) zalecenia wyznaczenia terminu rozprawy w terminie 1 miesiąca.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

